

MULTIMORBIDITATEA - O PROVOCARE INTERDISCIPLINARĂ ÎN REABILITAREA PACIENȚILOR CU ACCIDENT VASCULAR CEREBRAL ISCHEMIC

Adrian Melnic

Conducător științific: Oleg Pascal

Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Pacienții cu accident vascular cerebral (AVC), se confruntă cu numeroase comorbidități care influențează reabilitarea. Studiarea multimorbidității post AVC ischemic poate trasa direcții noi de reabilitare în acest context. **Scopul lucrării.** Studiarea structurii și frecvenței comorbidităților, precum și relația acestora cu statusul funcțional post AVC. **Material și metode.** Studiul a inclus de 154 pacienți cu AVC ischemic, internați consecutiv într-o secție de reabilitare pe parcursul anului 2024. Datele despre comorbidități, evaluarea independenței funcționale prin indexul Barthel și mobilității prin scala Categoriilor Funcționale de Ambulație (CFA), au fost ulterior analizate prin metode statistice descriptive și de corelație. **Rezultate.** O medie de 5,59 (SD ±1,59) diagnostice per pacient, cu un număr maxim de 10 diagnostice a fost identificată. Profiluri variate de comorbidități au inclus hipertensiunea (91%), cardiopatiile (60%) și fibrilația atrială (12%), diabetul zaharat (21%), ateroscleroza (28%), osteoartrita și afecțiuni musculoscheletale (19%), infecțiile urinare (17%) și durere cronică (15%) care au fost asociate cu deficite funcționale cum ar fi hemipareza (89%), tulburările cognitive (35%), deficite de echilibru și senzoriale (28%). Coeficientul de corelație Pearson au relevat legături semnificative negative între numărul de diagnostice și CFA ($r = -0,661$, $p < 0,01$), precum Indexului Barthel ($r = -0,848$, $p < 0,01$). **Concluzii.** Un număr mare de diagnostice asociate influențează negativ independența funcțională a pacienților cu AVC ischemic. Evaluarea statusului funcțional în contextul multimorbidității și prioritizarea programului recuperator bazat pe interacțiunea deficit funcțional - comorbiditate v-a contribui la elaborarea strategiilor personalizate și optimizarea reabilitării acestor persoane. **Cuvinte-cheie:** AVC ischemic, comorbiditate, Indexul Barthel, reabilitare.

MULTIMORBIDITY - AN INTERDISCIPLINARY CHALLENGE IN THE REHABILITATION OF PATIENTS WITH ISCHEMIC STROKE

Adrian Melnic

Scientific adviser: Oleg Pascal

Department of Medical Rehabilitation, Physical Medicine and Manual Therapy, Nicolae Testemițanu University

Background. Patients with stroke face numerous comorbidities that influence rehabilitation. Studying multimorbidity after ischemic stroke can provide new directions for rehabilitation in this context. **Objective of the study.** This study aims to investigate the structure and frequency of comorbidities, as well as their relationship with post-stroke functional status. **The aim of this study** was to investigate the structure of comorbidities and diagnoses and their relationship with functional status post-stroke. **Material and methods:** The study included 154 patients with ischemic stroke admitted to a rehabilitation unit during 2024. Comorbidity record, assessment of functional independence using the Barthel Index, and mobility using the Functional Ambulation Categories (FAC) scale were subsequently analyzed using descriptive and correlation statistical methods. **Results.** Mean of 5.59 (SD ±1.59) diagnoses per patient, with a maximum of 10 diagnoses, were identified. Diverse profiles of comorbidities included hypertension (91%), heart disease (60%), atrial fibrillation (12%), diabetes mellitus (21%), atherosclerosis (28%), osteoarthritis, musculoskeletal conditions (19%), urinary tract infections (17%), and chronic pain (15%), which were associated with functional deficits such as hemiparesis (89%), cognitive impairments (35%), balance and sensory deficits (28%). Pearson correlation coefficients revealed significant negative correlations between the number of diagnoses and FAC ($r = -0.661$, $p < 0.01$), as well as the Barthel Index ($r = -0.848$, $p < 0.01$). **Conclusion.** A larger number of associated diagnoses negatively impact the functional independence of patients with ischemic stroke. Assessment of functional status within the context of multimorbidity and prioritizing a rehabilitation program based on the interaction of functional deficits and comorbidities will contribute to developing personalized strategies and optimizing the rehabilitation of these persons. **Keywords:** Ischemic stroke, comorbidity, Barthel Index, rehabilitation